A "*GINOP-4.1.1-8.4.4-16 Megújuló energia használatával megvalósuló épületenergetikai fejlesztések támogatása kombinált hiteltermékkel"* pályázati felhívás előzetes véleményezése során Varga Pál, a MÉGSZ alelnöke az alábbi véleményt juttatta el a pályázatkezelő szervezetnek.

Tisztelt Irányító Hatóság!

1. A felhívás 3.1 pontja szerint csak komplex tevékenységek támogathatók, azaz az energiahatékonyság növelése és a megújuló energia felhasználása csak együttesen támogatható. Véleményem szerint a komplexitás kötelezővé tétele jelentősen és indokolatlanul leszűkíti a pályázók körét. Számtalan olyan példa hozható fel, amikor egy adott létesítmény esetében csak energiahatékonysági felújítás vagy csak megújuló energia hasznosítás megvalósítása a célszerű.

Javaslom, hogy ne csak komplex tevékenység legyen támogatható, hanem a pályázatban felsorolt energiahatékonysági és megújuló energiát hasznosító tevékenységek külön-külön, önállóan is támogathatók legyenek.

Különösen indokolatlannak tartom egy elsősorban megújuló energia hasznosító rendszer megvalósítását célzó beruházás esetén a minimum 50%-os mértékű energiahatékonysági beruházás kötelezővé tételét.

2. A felhívás 3.4.1.1. bekezdés 1/b. pontja szerinti, a belső megtérülési rátára vonatkozó határértékeket javaslom eltörölni. Elegendőnek tartanám csak az éves primer energia megtakarításra vetített beruházási költség 100.000 Ft/GJ értékű korlátját, valamint az egyes tevékenységekre meghatározott maximális fajlagos árak határértékeit.

Például vezetékes földgáz felhasználást megtakarító napkollektoros rendszer megvalósítása esetén szinte egészen biztos, hogy a 2%-os minimumként meghatározott BMR nem teljesíthető. Így a pályázat a BMR követelményével gyakorlatilag szinte teljesen kizárja a napkollektoros rendszerek támogatását.

Javaslom, hogy a 12%-nál magasabb BMR-t elérő, tehát különösen hatékony beruházások támogatását se zárja ki a pályázat.

3. A felhívás 3.4.1.1. bekezdés 4/c. pontja: Javaslom a 2006. december 31. előtt kiadott építési engedély követelményének az eltörlését. Ez a korlát szűkíti a pályázók körét, és igazságtalannak tartom, hogy a kb 10. évnél fiatalabb épületek nem pályázhatnak. A pályázat vizsgálja az energetikai beruházás indokoltságát, ha az energetikai indokoltság fennáll, akkor ezt nem célszerű az épület kora miatt korlátozni.

4. A felhívás 3.4.1.1. bekezdés 4/e. pontja: Az épület állékonyságáról véleményem szerint nem szükséges minden esetben statikai szakvéleményt bekérni, ez az esetek többségében csak feleslegesen növeli a beruházás költségeit. Elegendőnek tartanám a pályázó erre vonatkozó nyilatkozatának a megkövetelését. A statika szakvéleményt csak indokolt esetben (pl. a kötelezően csatolt fényképek alapján) tartom szükségesnek bekérni.

5. Nem tartom indokoltnak a tetőszerkezeten elhelyezett napkollektorok vagy napelemek esetén sem a tető állékonyságáról a statikai szakértői vélemény megkövetelését, véleményem szerint elegendő lenne a pályázó erre vonatkozó nyilatkozata. A megfelelő tető szilárdság ellenőrzése tervezői, illetve felelős műszaki vezetői felelősség körébe tartozik, ha szükséges, akkor ők előírják a statikai vizsgálatot.

6. A felhívás 3.4.1.1. bekezdés 4/f. pontja: Nem tartom indokoltnak azt a követelményt, hogy a pályázattal érintett épület a pályázat benyújtását megelőző 1 évben használatban legyen. Egy jelenleg használaton kívüli (pl. egy vállalkozás által éppen megvásárolt), felújításra szoruló épület korszerűsítésének a támogatása ugyanúgy indokolt, mint egy használatban lévő épületé, ha a felújítás után azt használatba veszik. Márpedig a felújítás célja nyilvánvalóan a használatba vétel, ellenkező esetben nincs értelme a felújításnak. Követelményként tehát nem a felújítás előtti, hanem a felújítás utáni használatot kellene kikötni.

7. A felhívás 3.4.1.1. bekezdés 11. pontja: Csak megújuló energiát hasznosító rendszer megvalósítása esetén (nem jelentős felújítás) nem tartom indokoltnak az épületszerkezetre vonatkozó energetikai követelmények előírását. Esetleg elfogadhatónak tartanám, hogy a teljes épületnek a felújítás utáni állapotban meg kelljen felelnie a 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet 1. számú mellékletének III. részében foglalt követelményeknek.

8. A 4.4.2. paragrafus 3. pontja szerinti tartalmi értékelési szempontokat javaslom felülvizsgálni.

A „BMR” szerinti pontozás, valamint az „egy tonna üvegházhatást okozó gázok éves csökkentésére vetített nettó összköltség” határértékei nagy valószínűséggel kizárják a vezetékes földgáz felhasználást kiváltó napkollektoros rendszerek támogathatóságát.

Mind a napkollektoros, mind a napelemes rendszerek esetében megadott fajlagos bekerülési költségek szórása indokolatlanul nagy. A maximális 15 pont eléréséhez megadott ár irreálisan alacsony, gyakorlatilag elképzelhetetlen, hogy csalás nélkül ilyen ár elérhető legyen. Javasoljuk, hogy az árak meghatározását az illetékes szakmai szervezetek bevonásával kerüljenek pontosításra.

A napelemes rendszer fajlagos költségét nem az inverter névleges teljesítményéhez, hanem a napelemek névleges teljesítményéhez viszonyítva célszerű megadni. A napelemes rendszer valódi nagyságát a napelemek névleges teljesítménye jellemzi. Költségoptimalizált rendszer esetén az inverter névleges teljesítménye 10-20%-al általában kisebb a napelemek teljesítményénél, ez viszont a pályázat jelenlegi tervezete szerint magas fajlagos költséget eredményez. Ha ez marad a pályázatban, akkor célszerű lesz inkább túlméretezni az invertert (indokolatlanul), mivel ez alacsonyabb fajlagos költséget, és így magasabb pontszámot eredményez.

9. A vissza nem térítendő támogatás mértékének megadása véleményem szerint ellentmondásos, a maximális intenzitás helyenként 45%, máshol ennél magasabb.

10. A 6. paragrafus 6/c. pontja szerinti, minden költségtétel alátámasztására szolgáló, 3 db egymástól független árajánlat megkövetelését indokolatlannak tartom. Ez egy könnyedén kijátszható, formális követelmény, aminek gyakorlati haszna nincs. Az esetleges túlárazásokat a pályázatba beépített korlátok és indikátorok részben kiküszöbölik, másrészt ezeket hatékony ellenőrzéssel kell feltárni és megakadályozni.

11. Az árajánlatban szolgáltatások esetén nem tartom indokoltnak a „ráfordított emberhónap/embernap szám” megadását.

Varga Pál alelnök
Magyar Épületgépészek Szövetsége